

Β' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

A. ΔΙΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Δημοσθένους, ὑπὲρ τῆς Ῥοδίων ἐλευθερίας (§§ 2-4)

- 2 Ἔστι μὲν οὖν ἐν ὧν ἐγὼ νομίζω χάριν ὑμᾶς τοῖς θεοῖς ὀφείλειν, τὸ τοὺς διὰ τὴν αὐτῶν ὕβριν ὑμῖν πολεμήσαντας οὐ πάλα νῦν ἐν ὑμῖν μόνοις τῆς αὐτῶν σωτηρίας ἔχειν τὰς ἐλπίδας. Ἄξιον δ' ἡσθῆναι τῷ παρόντι καιρῷ· συμβήσεται γὰρ ὑμῖν, ἐὰν ἂν χρη βουλευσῆσθ' ὑπὲρ αὐτοῦ, τὰς παρὰ τῶν διαβαλλόντων τὴν πόλιν ἡμῶν βλασφημίας ἔργῳ μετὰ δόξης καλῆς ἀπολύσασθαι.
- 3 Ἥτιάσαντο μὲν γὰρ ἡμᾶς ἐπιβουλεύειν αὐτοῖς Χίοι καὶ Βυζάντιοι καὶ Ῥόδιοι, καὶ διὰ ταῦτα συνέστησαν ἐφ' ἡμᾶς τὸν τελευταῖον τουτονὶ πόλεμον· φανήσεται δ' ὁ μὲν πρῶτανεύσας ταῦτα καὶ πείσας Μαύσωλος, φίλος εἶναι φάσκων Ῥοδίων, τὴν ἐλευθερίαν αὐτῶν ἀφηρημένος, οἱ δ' ἀποδείξαντες ἑαυτοὺς συμμάχους Χίοι καὶ Βυζάντιοι τοῖς ἀτυχήμασιν
- 4 αὐτῶν οὐ βεβοηγηότες, ὑμεῖς δ', οὐς ἐφοβοῦντο, μόνοι τῶν πάντων τῆς σωτηρίας αὐτοῖς αἵτιοι. Ἐκ δὲ τοῦ ταυθ' ὑφ' ἀπάντων ὀφθῆναι ποιήσετε τοὺς πολλοὺς ἐν ἀπάσαις ταῖς πόλεσι τοῦτο ποιείσθαι σύμβολον τῆς αὐτῶν σωτηρίας, ἐὰν ὑμῖν ὡς φίλοι· οὐ μείζον οὐδὲν ἂν ὑμῖν γένοιτ' ἀγαθόν, ἢ παρὰ πάντων ἐκόντων ἀνυπόπτου τυχεῖν εὐνοίας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να αποδώσετε στα νέα ελληνικά το απόσπασμα: "φανήσεται δ' ὁ μὲν πρῶτανεύσας ... ἀνυπόπτου τυχεῖν εὐνοίας"

(Μονάδες: 10)

B 1. Το 357 π.Χ. ἡ Χίος, ἡ Κως καὶ ἡ Ῥόδος συνήψαν συμμαχικούς δεσμούς με τὸ Βυζάντιο, ποὺ εἶχε ἀποστατήσῃ ἀπὸ τῆ Β' Ἀθηναϊκῆ συμμαχία. Ποιες ἀποφάσεις τῶν συμμάχων ἀνάγκασαν τοὺς Ἀθηναίους νὰ κηρύξουν πόλεμο ἐναντίον τοὺς καὶ ποῖα ἦταν τὰ ἀποτελέσματα αὐτοῦ τοῦ πολέμου γιὰ τοὺς Ἀθηναίους καὶ τοὺς Ῥοδίους;

(Μονάδες: 10)

B 2. Στὴν πρόθεση τοῦ λόγου (παράγραφοι 3-4) ὁ ρήτορας επιχειρηματολογεῖ με τρόπο ποὺ χαρακτηρίζεται ἀριστοτεχνικός. Νὰ ἀναπτύξετε τὸ ἐπιχείρημα καὶ νὰ δικαιολογήσετε τὸ χαρακτηρισμὸ ποὺ τοῦ ἀποδίδεται.

(Μονάδες: 10)

B 3. Στο απόσπασμα από το πρωτότυπο ο ρήτορας αναφέρεται στο μακροπρόθεσμο συμφέρον της Αθήνας από την παροχή βοήθειας στους Ροδίους. Να εντοπίσετε στο κείμενο από μετάφραση, που ακολουθεί, τα οφέλη που θεωρεί ο Δημοσθένης ότι θα αποκομίσει η Αθήνα αν ικανοποιήσει το αίτημα των δημοκρατικών Ροδίων.

ΚΕΙΜΕΝΟ ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (§§ 8):

Αν λοιπόν, άνδρες Αθηναίοι, έχετε γενικώς καταλήξει στην απόφαση να παραχωρείτε στον Βασιλέα όσα τυχόν καταλάβει με αιφνιδιασμό ή εξαπατώντας κάποια πολιτική παράταξη μέσα στις πόλεις, δεν έχετε, κατά τη γνώμη μου, αποφασίσει σωστά. Αν όμως πιστεύετε πως είναι καθήκον σας στην ανάγκη να πολεμήσετε και να υποβληθείτε σε κάθε θυσία για το δίκαιο, πρώτα - πρώτα οι πιθανότητες ν' απαιτηθούν οι θυσίες αυτές θα είναι τόσο πιο λίγες όσο πιο σταθερή είναι η απόφασή σας αυτή και εκτός αυτού θ' αποκτήσετε τη φήμη ότι εμπνέεσθε από τις πρέπουσες αντιλήψεις.

(Μονάδες: 10)

B 4. Τι γνωρίζετε για τους συμβουλευτικούς λόγους;

(Μονάδες: 10)

B 5. Να εντοπίσετε στο πρωτότυπο κείμενο τις λέξεις που έχουν ετυμολογική συγγένεια με τις ακόλουθες: πολιούχος, επίφαση, ηδονή, πανόραμα, καθαίρεση.

(Μονάδες: 10)

B. ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ἐν δὲ τῷ χρόνῳ τούτῳ ἠγγέλθη τοῖς τῶν Συρακοσίων στρατηγοῖς οἴκοθεν ὅτι φεύγοιεν ὑπὸ τοῦ δήμου. Συγκαλέσαντες οὖν τοὺς ἑαυτῶν στρατιώτας Ἑρμοκράτους προηγοροῦντος ἀπολοφύροντο τὴν ἑαυτῶν συμφορὰν, ὡς ἀδίκως φεύγοιεν ἅπαντες παρὰ τὸν νόμον· παρήνεσάν τε προθύμους εἶναι καὶ τὰ λοιπά, ὡσπερ τὰ πρότερα, καὶ ἄνδρας ἀγαθοὺς πρὸς τὰ ἀεὶ παραγγελλόμενα, ἐλέσθαι δὲ ἐκέλευον ἄρχοντας, μέχρι ἂν ἀφίκωνται οἱ ἠρημένοι ἀντ' ἐκείνων. Οἱ δ' ἀναβοήσαντες ἐκέλευον ἐκείνους ἄρχειν, καὶ μάλιστα οἱ τριήραρχοι καὶ οἱ ἐπιβάται καὶ οἱ κυβερνήται. Οἱ δ' οὐκ ἔφασαν δεῖν στασιάζειν πρὸς τὴν ἑαυτῶν πόλιν.

(Ξενοφῶντος Ἑλληνικά, Α', 1, 27 – 28)

προηγορῶ: μιλάω για λογαριασμό άλλου / **ἀναβοῶ:** φωνάζω δυνατά

ἀπολοφύρομαι: θρηνώ μεγαλόφωνα / **ἐπιβάται:** πληρώματα

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να αποδώσετε στα νέα ελληνικά το παραπάνω απόσπασμα.

(Μονάδες: 20)

Γ2α. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους :

τούτω: την αιτιατική πληθυντικού του ουδετέρου γένους

ἡγγέλθη: το β' ενικό πρόσωπο προστακτικής του ίδιου χρόνου

φεύγοιεν: το γ' ενικό πρόσωπο οριστικής αορίστου β'

ἄνδρας: την κλητική ενικού

ἔλεσθαι: το γ' πληθυντικό πρόσωπο οριστικής ενεστώτα στην ίδια φωνή

πόλιν: τη δοτική ενικού

(Μονάδες: 6)

Γ2β. προθύμους, μάλιστα: Να γράψετε τους άλλους βαθμούς.

(Μονάδες: 4)

Γ3α. «ὅτι φεύγοιεν ὑπὸ τοῦ δήμου»: Να αναγνωριστεί το είδος της δευτερεύουσας πρότασης και να προσδιοριστεί ο συντακτικός της ρόλος.

(Μονάδες: 5)

Γ3β. συγκαλέσαντες, ἄρχειν: Να αναγνωριστεί ο συντακτικός ρόλος των παραπάνω τύπων και να εντοπιστεί το υποκείμενό τους.

(Μονάδες: 5)